

Det maa ikke glemmes; at Loven af 19de Februar 1861 sætter Magistratspersoner og Retsbetjente paa fast Gage og dermed bryder med hele Fortiden; og det kan jo derfor ikke hjælpe, om den ærede Minister skulde være istand til at paavise en Lov af 1859 eller 1860, jeg erindrer ikke, hvilken han citerede, der alene havde givet Retsbetjentene Sæbtillæg af den Deel af deres Løn, som de fik udbetalt i Penge af Staten. Ja, jeg skal ikke kunne sige bestemt, hvad det var for en Lov der citeredes, men vist er det, at den var ældre end 19de Februar 1861. Dengang stod jo Forholdet for alle Retsbetjente, som det nu efter den anden Lov af 19de Februar 1861 staaer for Embedsmændene udenfor Ministerierne, der have Førb uden Taxation. Jeg troer saaledes ikke, at man er berettiget til at finde noget Supplement til den efter Ministerens og min Mening i og for sig ganske klare Text, og jeg troer allerminst, man kan finde et saadant i den samtidsige Lov; thi naar man seer ret paa disse Love i deres indbyrdes Forbindelse, saa opdager man snart, at den ene er en almindelig, den anden en særlig Lov, der efter Forholdenes forskellige Bestaaenhed maae give forskellige Regler, men som dog derfor begge meget godt kunne staae i indbyrdes god Samklang og begge udtale funde finantstielle Grundsætninger.

Kirke- og Underviisningsministeren: Jeg skal kun bemærke, at jeg finder ikke Anledning til yderligere at deeltage i Forhandlingerne. Jeg misfjender ingenlunde Vægten af, hvad den ærede sidste Taler har sagt, og jeg vilde ønske, at det maatte være afgjørende for Thinget. Mit Niemed har kun været at fremstille de Grunde, der have foranlediget den administrative Afgjørelse af denne Sag.

Madvig: Naar jeg vil sige et Par Ord om denne Sag, er det egentlig kun for at formindste Betydningen af denne Forhandling. Det forekommer mig nemlig, at der har været en Tilbøjelighed til at tage Sagen saaledes, som om vor Afstemning vilde faae en betydelig Indflydelse og afgjøre Noget retligt. Det er nu det, som jeg efter min fulde Overbeviisning antager ikke er Tilfældet. Vi afgjøre i

dette Dieblif ved vor Afstemning, selv om den kommer til at stemme overens med det andet Thing, om vedkommende Embedsmænd skulle have dette Tillæg eller ikke. Naar vi vedtage Endringsforslaget, og det tiltrædes af det andet Thing, og Loven saa bliver sanktioneret, faae vedkommende Embedsmænd uden videre Tillæget. Forlæste vi Endringsforslaget, eller antage vi det, men det finder ikke Tilslutning i det andet Thing og kommer derfor ikke ind i Loven, hvad skeer saa? Ja, saa faae Embedsmændene Sæbtillæget, hvis de anlægge Sag ved Domstolene, og vinde den, ellers ikke. En Strid om, hvad Lovens virkelige Mening er, skal jo nemlig afgjøres ved Domstolene, og disse skulle her være de, der gjøre det endelige Udslag, ikke fordi man i ethvert Tilfælde tillægger dem en absolut Evne til at udfinde det endelig Rigtige, thi der er Tilfælde, hvor Enhver forbeholder sig at tvivle om, hvorvidt selv den høieste Domstol er kommen til den rigtige Mening; men der er en almindelig Forudsætning om, at Dommerne ere uddannede til at træffe det Rigtige, og dernæst er der en vis Erkjendelse af, at der i Statslivet dog maa være et Steb, hvor saadanne Sager kunne blive bragte tilende, hvorfor vi ogsaa underkaste os den Dom, der endelig sælbes af Domstolene, og beholde saa vor private Mening. Det er Sagens Stilling her, og derfor troer jeg, at Forhandlingen taber en Deel af sin Betydning og kan tages meget roligere.

Naar jeg nu om Sagen selv vil tilføie et Par Ord, finder jeg en Opfordring dertil deri, at jeg, skjøndt jeg er enig med den ærede næstsidste Taler (Brock) og den høitærede Justitsminister, dog ikke kommer ganske til det samme Resultat. Jeg er enig med den ærede næstsidste Taler i, at, naar der er Spørgsmaal om at fortolke en Text, maa man først see paa den utvivlsomme Bogstavmening, saafremt der ikke er en Anthydning af, at denne ikke er den, der er tilfjettet, men at Bogstaven kun staaer der som en Ironi. Naar der ikke er en Grund til at afvige fra Bogstavmeningen, er denne den endelige, og man er da ikke berettiget til at gaae til andre Fortolkningsmidler. Disse indtræde kun, hvor der er Tvivl om, hvorvidt